

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE

POLICIJA

Štefanova ulica 2, 1501 Ljubljana

T: 01 428 40 00

F: 01 428 47 33

E: gp.policija@policija.si

www.policija.si

Gospod
Dr. Anton Olaj
generalni direktor policije

Številka: 0602-55/2021/16 (207-01)

Datum: 5. 7. 2021

Zadeva: PU Ljubljana, strokovni nadzor - poročilo

Zveza: odločba, številka 0602-55/2021/1 (206-10), 28. 6. 2021 in delovni načrt,
številka 0602-55/2021/2 (206-10), 28. 6. 2021

I. Uvod

V skladu z odločbo generalnega direktorja policije so za nadzor pooblaščenih uslužbenci SGDP GPU in UUP GPU v času od 27. 6. 2021 do 5. 7. 2021 izvedli strokovni nadzor nad izvajanjem posamezne naloge v Policijski upravi Ljubljana.

Strokovni nadzor je bil opravljen na podlagi delovnega načrta, s katerim je bila opredeljena vsebina nadziranega delovnega področja, ki se je nanašala na izvajanje posamezne naloge: **Izvajanje nalog v zvezi z varovanjem neprijavljenega javnega shoda na Prešernovem trgu v Ljubljani, dne 25. 6. 2021 in uporabo policijskih pooblastil.**

PU Ljubljana je za nadzor pooblaščenim uslužbencem zagotovila potrebno dokumentacijo in ostale pogoje za nemoteno izvedbo nadzora.

II. Ugotovitve nadzora

Na podlagi pregledane dokumentacije, opravljenih razgovorov z direktorjem, vodstvom varovanja in s pregledom avdio-video dokumentacije, so za nadzor pooblaščenih uslužbenci ugotovili:

Policija je v skladu s predpisi dolžna varovati pravno urejene in pravno neurejene dogodke, na njih in v zvezi z njimi, s potrebnimi ukrepi skrbeti za varnost ljudi in premoženja, za javni red in mir ter varnost cestnega prometa. Ob ogrožanju varnosti ljudi ali premoženja je policija dolžna vzpostaviti javni red in mir v skladu z zakonskimi pooblastili. Pomembnost dogodkov, ko gre za združevanje ljudi, je odvisna od števila ljudi in okoliščin, ki dopuščajo izrabo dogodka za ogrožanje varnosti ljudi in premoženja ter za izvrševanje kaznivih dejanj in prekrškov. Zato lahko dogodke glede na okoliščine delimo na tiste, pri katerih lahko pričakujemo kršitve (tvegani dogodki) in na tiste, pri katerih ni pričakovati kršitev (ne-tvegani dogodki).

Dogodek v smislu usmeritev¹ je vsako združevanje ljudi (organiziranje, zbiranje ali zborovanje) v zaprtem ali odprtem prostoru za zadovoljevanje enakih skupnih ali posamičnih interesov oziroma potreb, ne glede na legalnost združevanja, pravno urejenost, vsebino, ideološke

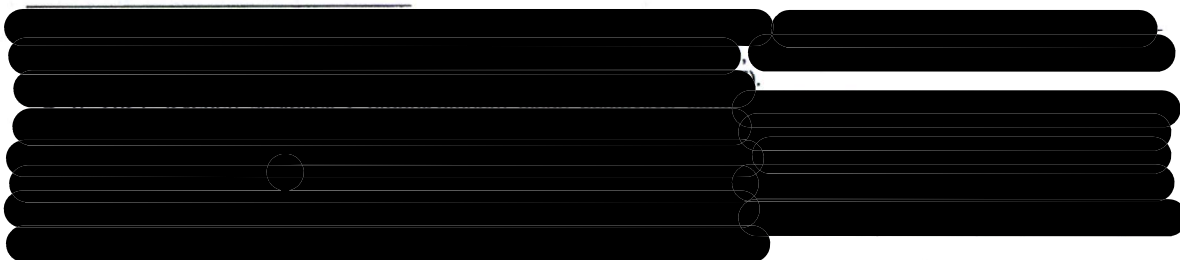
usmeritve, čas trajanja, notranjo organizacijo in delitev ter druge okoliščine, ki lahko vplivajo na tveganost dogodka.

a) Priprava in izdelava varnostne ocene dogodka

Skladno z zgoraj navedenimi usmeritvami za delo policije ob različnih stopnjah ogroženosti, je PU Ljubljana v okviru priprave in izdelave načrta varovanja neprijavljenega shoda »protestne ljudske skupščine«, 25. 6. 2021 in varovanje osrednje državne proslave ob dnevu državnosti, obvestila pristojne enote o poteku prireditve in mu določila stopnjo tveganja: **A - dogodek visokega tveganja** z navedbo razlogov²:

- shod ni prijavljen in tako organizatorji, struktura udeležencev in program niso znani,
- podobni oz. enaki shodi so bili že v preteklih tednih, vendar so posamezniki pozvali, da zaradi epidemioloških razmer ljudje protestirajo na drugačen način (shoda so se najprej udeležili posamezniki, v nadaljevanju so se udeležili z vozili in protestirali z njimi). V mesecu marcu 2021 se je ob petkih enakih shodov udeleževalo do 70 posameznikov. V zadnjem času »protestna ljudska skupščina« na Trgu republike organizira tiskovne konference na različne teme, medtem ko so v petek, 9. 4. 2021 organizirali spletni koncert. Od petka, 16. 4. 2021 so pričeli s pozivanjem, da se shodov udeležijo s kolesi in se je zadnjega shoda udeležilo približno 500 udeležencev,
- na shodu 27. 4. 2021 so se pojavili prvi pozivi na shod 28. 5. 2021, kjer so pozivali, da so se združile različne iniciative in uskladile datum,
- na shodu 30. 4. 2021 obstajajo razlogi za sum, da je bilo storjeno kaznivo dejanje Poškodovanja ali uničenja stvari, ki so posebnega kulturnega pomena ali naravne vrednote po čl. 219/I KZ; na istem shodu je bila uporabljena pirotehnika (bakle),
- v veljavi je Odlok o začasni prepovedi zbiranja ljudi zaradi preprečevanja okužb s SARS-CoV-2,
- dne 14. 5. 2021 in 21. 5. 2021 je potekal neprijavljen shod "protestne ljudske skupščine", ki so se ga udeležili tudi podporniki palestinske skupnosti v Sloveniji. Med njimi je bilo več tujcev in po nepreverjenih informacijah predstavniki nevladnih organizacij. Na shodu 21. 5. 2021 je prišlo tudi do kaznivih dejanj in več kršitev javnega reda in miru,
- pozivi so objavljeni v različnih skupinah na družbenih omrežjih, kjer je veliko zanimanje za udeležbo in veliko komentarjev,
- na shodu 28. 5. 2021 se je na Prešernovem trgu zbralo okoli 15.000 udeležencev, ki so se gibal po mestnih ulicah Ljubljane (od Čopove ulice proti Slovenski cesti, nato do križišča Ajdovščine proti Gosposvetski cesti in nato v smeri križišča Delavski dom, kjer je potekal osrednji program),
- v času osrednje državne proslave ob dnevu državnosti, 25. 6. 2020, sta dve osebi neupravičeno vstopili na prireditveni prostor in motili potek državne proslave.

V okviru priprav na izvedbo varovanja Osrednje državne proslave ob dnevu državnosti, je PU Ljubljana izvedla številne ukrepe, ki so potrebni za pravočasno, uspešno in učinkovito izvajanje ukrepov policije ob varovanju tovrstnih dogodkov³.

b) Načrtovanje izvedbe varovanja

Ker je šlo za dva različna dogodka v skoraj istih krajevnih in časovnih okoliščinah, je PU Ljubljana izdelala enoten načrt varovanja⁴, s katerim je opredelila ukrepe za zagotavljanje varnosti na dogodku visoke stopnje tveganja⁵. Z načrtom je bilo določeno, da v varovanju sodelujejo [redacted] policistov, vodstvo varovanja s člani in naloge posameznih vodij skupin.

c) Izvedba varovanja in odrejanje ukrepov

Dne 30. 6. 2021 so nadzorniki in policijski vodje PU Ljubljana, ki so sodelovali pri varovanju shoda, opravili pregled vsebin videoposnetkov policijskih kamer »AXON BODY 2«, policijskih posnetkov specialnega vozila policije UIT GPU, videoposnetka novinarja [redacted] in ogled video posnetkov socialnega omrežja Twitter⁶. Ogled videoposnetkov je bil s predstavniki PU Ljubljana opravljen z namenom razjasnitve okoliščin in pridobitve dodatnih pojasnil v zvezi s potekom varovanja neprijavljenega shoda na Prešernovem trgu. Prav tako so nadzorniki poslušali telefonsko komunikacijo⁷ in komunikacijo preko radijskih zvez⁸.

V nadzoru je bilo ugotovljeno, da so predstavniki »rumenih jopičev« na enoten in organiziran način pristopili do in na Prešernov spomenik, kjer je že potekal neorganiziran shod udeležencev »protestne ljudske skupščine« in razgrnili svoj transparent. Zaradi njihovega prihoda na spomenik, so morali nekateri predstavniki »protestne ljudske skupščine« sestopiti. Takoj po razgrnitvi transparentov so do njih pristopili udeleženci »protestne ljudske skupščine«, med katerimi je prišlo do prerivanja, ki se je stopnjevalo v kršitve javnega reda in miru. Redni policisti, ki so bili razporejeni v neposredni bližini, so sicer vstopili med nasprotni skupini, a s svojim ukrepanjem v množici niso bili učinkoviti (niso uspeli razdvojiti in preprečiti prerivanja, ki je v nadaljevanju preraslo v kršitve javnega reda in miru). Prav tako PPE s svojimi ukrepi ni preprečil nadaljnjih kršitev, nepravilnosti so razvidne iz **obrazca 2-1**. Policisti tudi niso ukrepali zoper vse posamezne kršitelje, ki so vpricho njih kršili javni red in mir, nepravilnosti so razvidne iz **obrazca 2-2**.

Z načrtom varovanja⁹ je bilo predvideno delo [redacted] kriminalistov, katerim so bile določene naloge v varovanju. S pregledom poročila PU Ljubljana o izvedenih ukrepih in kronološkega poročila opravljenega dela v varovanju¹⁰, njihova vloga ni prepoznavna (spremljanje, obveščanje, dokumentiranje..).

S pregledom videoposnetkov je bilo ugotovljeno, da je [redacted] predstavnike »rumenih jopičev« poimenoval z izrazom »neonacistična zalega« in pozival policijo, da jih odstrani, če ne, jih bodo sami odstranili. PU Ljubljana v nobenem od svojih dokumentov (ki so dostopni nadzornikom) ni navedla aktivnosti oziroma ukrepov, ki jih bo izvedla kriminalistična policija v zvezi morebitnih sumov storitve kaznivih dejanj (145. in 297. člen KZ-1), nepravilnosti so razvidne iz **obrazca 2-1**.

[redacted]

Ne glede na vse navedeno, pa je potrebno poudariti, da se je na širšem območju Prešernovega trga nahajalo več kot 9.000 udeležencev in je PU Ljubljana z izvedenimi ukrepi zagotovila, da ni prišlo do hujših in množičnih kršitev javnega reda in miru. S tem je policija uspešno preprečila dostop neposredno do osrednje državne proslave, ki je potekala skoraj sočasno na Trgu republike. Kljub ugotovljenim strokovnim nepravilnostim, ki jih bo potrebno odpraviti, ocenjujemo, da je PU Ljubljana z izvedenimi ukrepi na Prešernovem trgu in Trgu republike uspešno opravila svojo temeljno nalogo (varovanje življenja, osebne varnosti in premoženja ljudi).

d) Zakonitost in strokovnost izvedenih policijskih pooblastil (opozorilo, ukaz, uporaba prisilnih sredstev, pridržanje in morebitna druga policijska pooblastila)

V nadzoru je bilo ugotovljeno, da je najprej operativni vodja varovanja policijsko pooblastilo **ukaz**¹¹ izdal z uporabo tehničnega sredstva (megafona), s čemer je začel aktivno izvajati naloge za vzpostavitev javnega reda in miru. Ukazi so bili jasni, vendar ob ukazih ni navedel razloga, zaradi katerega je potrebna določena storitev ali opustitev ravnanja, ter kakšni ukrepi bodo izvedeni ob neupoštevanju ukazov, nepravilnosti so razvidne iz **obrazca 2-2**.

Nato je pomočnik poveljnika PPE PU Ljubljana seznanil vodstvo varovanja, da so »rumeni jopiči« zasedli prostor, kjer je nasprotna skupina postavila svoj oder, in hkrati zaprosil za nadaljnja navodila za ukrepanje. Vodstvo varovanja je nato odredilo, da policisti PPE PU Ljubljana odstranijo pripadnike skupine »rumeni jopiči« s Prešernovega spomenika, zato je pomočnik poveljnika PPE PU Ljubljana pripadnikom navedene skupine ukazal, da se odmaknejo oziroma odstranijo s Prešernovega spomenika. Ukaz je izdal jasno in kratko, vendar ob ukazu ni navedel razloga, zaradi katerega je potrebna določena storitev ali opustitev ravnanja (obveznost prenehanja s kršitvijo javnega reda in miru), ter kakšni ukrepi bodo izvedeni ob neupoštevanju. Ukaz je bil izdan na podlagi prvega odstavka 39. člena ZNPPol,

Pripadniki skupine »rumeni jopiči« zakonitih ukazov pomočnika poveljnika PPE PU Ljubljana niso upoštevali, temveč so nadaljevali s kršitvami, saj so odrivali druge udeležence shoda, jih brcali pod transparenti, eden od pripadnikov »rumenih jopičev«, pa je stopil na drugo stran in z roko udaril drugo udeleženko shoda, ki je tudi kršila javni red in mir (vlečenje transparenta in prerivanje). Policisti so ukrepali zoper 13 predstavnikov »rumenih jopičev«, ki niso upoštevali ukazov policistov, zoper preostale, ki so ukaze upoštevali, pa ne.

Ugotovljeno je bilo tudi, da policisti niso ukrepali zoper preostale posamezne kršitelje, ki so v pričo njih kršili javni red in mir. Glede na to, da je vodstvo varovanja s pomočjo prenosa slike v realnem času (brez zvoka), spremljalo dogajanje na shodu, bi ob zaznavi, da javni red in mir kršijo tudi drugi posamezniki, pripadniki »protestne ljudske skupščine«, moralo odrediti ukrepanje tudi zoper te (vse kršitelje). Glede odredbe vodstva varovanja, da se ukrepa le zoper »rumene jopiče«, ne pa tudi ostale kršitelje, ni pravne podlage, saj je bil s tem izkazan dvom v enakost obravnave vseh kršiteljev, takoj na kraju, nepravilnosti so razvidne iz **obrazca 2-2**.

Na vprašanje nadzornikov v razgovoru¹² s predstavniki PU Ljubljana, ali so bili kršitelji opozorjeni na ukrepe ob neupoštevanju ukaza oziroma uporabo prisilnih sredstev, je pomočnik poveljnika PPE PU Ljubljana pojasnil, da je bila dinamika dogajanja zelo intenzivna in visoka, kršenje javnega reda in miru je potekalo in se stopnjevalo, zaradi česar okoliščine opozorila niso dopuščale. Ker kršitelji ukazov pomočnika poveljnika PPE PU Ljubljana niso upoštevali, je ta

¹¹ 39. člen ZNPPol in prvi odstavek 4. člena, Pravilnika o policijskih pooblastilih

zoper kršitelje odredil pridržanje in policistom PPE PU Ljubljana odredil, da policisti zoper kršitelje, ki se nahajajo na Prešernovem spomeniku in ne upoštevajo zakonitih ukazov policistov, da prenehajo s kršitvijo, uporabijo prisilna sredstva – telesno silo, jih odstranijo s Prešernovega spomenika in izvedejo nadaljnje postopke za njihovo pridržanje. Zato so policisti PPE PU Ljubljana pristopili do kršiteljev, ki so se nahajali na Prešernovem spomeniku in zoper tiste, ki niso upoštevali ukazov, da prenehajo s kršitvijo, uporabili prisilna sredstva - telesno silo.

Nadzorniki so v nadzoru posebno pozornost namenili vprašanju, ali je bilo pridržanje kršiteljev nujno potrebno in ali so policisti pridržali le kršitelje, ki so pripadniki skupine »rumeni jopiči«. Po razgovorih s policijskimi vodji s PU Ljubljana, ki so sodelovali pri varovanju navedenega javnega shoda, in podrobnem ogledu več video posnetkov¹³, je bilo ugotovljeno, da so kršitelji, pripadniki skupine »rumeni jopiči«, ki so se nahajali na Prešernovem spomeniku, odtrgali druge udeležence javnega shoda in jih brcali pod transparenti. Eden izmed pripadnikov imenovane skupine je v nekem trenutku stopil proti udeleženci neorganiziranega javnega shoda »protestne ljudske skupščine«, ki je grabila za transparent pripadnikov skupine »rumeni jopiči« in jo z roko vsaj dvakrat udaril v predel glave¹⁴. Policisti z milejšimi ukrepi (ukazi, privedba) ne bi mogli vzpostaviti javnega reda ali odvrniti ogrožanja, saj ukazi policistov niso dosegli namena. Zgolj s privedbo kršiteljev policija tudi ne bi mogla zagotoviti, da po zaključku privedbe, ne bi ponovno prišlo do kršitev javnega reda in miru.

Na podlagi navedenega je vodstvo varovanja ocenilo, da obstaja velika nevarnost, da bo prišlo do hujše in množične kršitve javnega reda in miru. Navedeno je kazalo na to, da se nasilna dejanja stopnjujejo, da policisti javnega reda ne morejo drugače vzpostaviti ali ogrožanja ne morejo drugače odvrniti in je pridržanje kršiteljev neogibno potrebno (1. točka prvega odstavka 64. člena ZNPPol).

Zato je pomočnik poveljnika PPE PU Ljubljana odredil, da kršitelje, ki se nahajajo na Prešernovem spomeniku in ne upoštevajo zakonitih ukazov policistov, da prenehajo s kršitvijo, uporabijo prisilna sredstva – telesno silo, jih odstranijo s Prešernovega spomenika in izvedejo nadaljnje postopke za njihovo pridržanje.

Policisti so pridržanje kršiteljev izvedli, ker so motili oz. ogrožali javni red in policisti javnega reda niso mogli drugače vzpostaviti oziroma ogrožanja niso mogli drugače odvrniti¹⁵. Policisti so pri tem izvedli pridržanje 13 kršiteljev, ki so motili javni red in mir. V okviru preučitve zakonitosti odreditve njihovega pridržanja, so nadzorniki ocenili, da je bilo pridržanje odrejeno zakonito.

Navedeno oceno so policijski vodje sprejeli na podlagi preteklih izkušenj z varovanj javnih shodov, kot tudi ugotovljenih dejstev in okoliščin v obravnavanem primeru. Pri tem so na podlagi 7. člena ZNPPol, ki določa taktični preudarek, ocenili, da glede na operativne informacije obstaja nevarnost, da se bo del udeležencev po zaključku javnega shoda na Prešernovem trgu, napotil v neposredno bližino Trga republike, kjer je v tem času potekala osrednja državna proslava ob Dnevu državnosti, kjer bi lahko skušali motiti ali ovirati njen potek.

Do tega je v nadaljevanju v manjšem obsegu tudi prišlo, saj se je po končanju neprijavljenega javnega shoda na Prešernovem trgu približno 200 oseb (predstavniki »protestne ljudske skupščine«) dejansko odpravilo do kraja, kjer je potekala proslava, a so jih policisti svojo prisotnostjo in postavitvijo varnostnih ograj v križišču Slovenske in Šubičeve ceste zaustavili. Ocena vodstva varovanja, da obstaja verjetnost, da bi se nasprotujoči skupini spopadli v

[REDACTED]

neposredni bližini državne proslave, je bila pravilna in utemeljena. Tako je bilo pridržanje kršiteljev, ki na Prešernovem trgu niso upoštevali zakonitih ukazov policistov in so nadaljevali s kršitvami, nujno in upravičeno tudi s tega vidika.

Pri ugotavljanju, na podlagi česa se je odločalo o času trajanja pridržanja pridržanih oseb, je vodja varovanja v razgovoru nadzornikom pojasnil, da so predlagali, da se pridržanje pridržanih oseb zaključi, ko se bodo razšli vsi protestniki. Pridržanje pridržanih oseb je tako bilo zaključeno med 22:50 in 23:40 uro (časi zaključka so različni zaradi časa zaključka postopkov s pridržanimi osebami – npr. vračanja odvzetih predmetov) in je trajalo nujno potreben čas.

V zvezi z vprašanjem ali so policisti pridržali le kršitelje, ki so pripadniki skupine »rumeni jopiči«, je bilo ugotovljeno, da je na ožjem kraju dogajanja bilo več pripadnikov navedene skupine – vsaj 20, policisti pa so pridržali le tiste, ki niso upoštevali njihovih zakonitih ukazov – skupaj 13. Ob tem je bilo na podlagi temeljitih ogledov videoposnetkov ugotovljeno, da je obstajal sum, da so poleg pridržanih 13 kršiteljev, članov skupine »rumeni jopiči«, javni red in mir kršili vsaj še 4 udeleženci neorganiziranega javnega shoda »protestne ljudske skupščine«, s katerimi pa policisti na kraju niso izvedli policijskih postopkov. Eden izmed 13 pridržanih kršiteljev, je poleg tega, da se je nespodobno vedel na javnem kraju in ni upošteval ukazov policistov, tudi udaril pripadnico nasprotne skupine protestnikov (sum kršitve drugega odstavka 6. člena ZJRM-1).

Policijski vodje s PU Ljubljana, ki so sodelovali pri varovanju javnega shoda, so v razgovorih pojasnili, da policisti v napetih varnostnih razmerah verjetno niso bili toliko pozorni na vse kršitve, saj so bili pozorni predvsem na agresivnejše kršitelje, ki so bili prisotni na Prešernovem spomeniku. Dogajanje na kraju je bilo zelo dinamično in napeto in je možno, da policisti niso zaznali vseh kršitev. Ob tem so pojasnili, da PP Ljubljana Center v zvezi s tem zbira obvestila (predhodni postopek), z namenom ugotavljanja okoliščin in storilcev suma storitve prekrška.

Po do sedaj zbranih podatkih, je policija s svojimi aktivnostmi doslej iz 4 primerov, identificirala enega kršitelja, vendar oseba v kršitvi noče sodelovati kot oškodovanec, zaradi česar je prekrškovni organ odločil, da ne bo izdal odločbe o prekršku oziroma vložil obdolžilnega predloga (četrti odstavek 51. člena ZP-1).

Nadzorniki so v zvezi s tem ugotovili, da so se nekateri policisti nahajali v neposredni bližini kršitev pripadnikov »protestne ljudske skupščine«, vendar obstaja možnost, da policisti v zelo napetih varnostnih razmerah dejansko niso zaznali vseh kršitev. Prav tako je z verjetnostjo možno oceniti, da so nekateri policisti videli te kršitve, vendar zoper kršitelje niso ukrepali zato, ker niso prejeli takšnega ukaza.

V 77. členu ZNPPol je določeno, da policisti, ki opravljajo policijske naloge pod neposrednim vodstvom policijskega vodje, smejo uporabiti prisilna sredstva samo na podlagi njegove odredbe, razen ob napadu na njih ali na druge osebe ali če okoliščine zahtevajo takojšnje ukrepanje. Iz navedenega izhaja, da bi lahko policisti v teh primerih tudi samostojno, brez odredbe policijskega vodje, uporabili prisilna sredstva. V vsakem primeru lahko ne-ukrepanje zoper kršitelje, pripadnike nasprotne skupine protestnikov, vzbuja dvom, da so policisti med ukrepanjem zoper kršitelje na kraju dosledno spoštovali načelo enake obravnave in vsem zagotovili enako varstvo njihovih pravic, nepravilnosti so razvidne iz **obrazca 2-2**.

Policisti PPE PU Ljubljana so zoper 12 kršiteljev, ki niso upoštevali njihovih zakonitih ukazov, uporabili prisilna sredstva. Pri tem so 8-krat uporabili telesno silo¹⁶ in 12-krat sredstva za vezanje¹⁷ - plastične zatege¹⁸. Pri uporabi telesne sile so policisti 2-krat uporabili telesno silo za potiskanje s pomočjo palice, 4-krat strokovni prijem z neposredno uporabo telesne sile (navadni, običajni prijem za roke) in 2-krat strokovni prijem (ude garami »ključ na komolcu«). Po uporabi prisilnih sredstev so policisti 13 kršiteljev varnostno pregledali in ugotovili njihovo identiteto¹⁹.

Nadzorniki ocenjujejo, da so policisti izvedena policijska pooblastila uporabili zakonito, v zvezi s strokovnostjo nekaterih izvedenih policijskih pooblastil, pa so ugotovili določene nepravilnosti oziroma pomanjkljivosti, ki so razvidne iz **obrazca 2-2**.

e) Vodenje prekrškovnih postopkov

Na podlagi opravljenih vpogledov v individualne pravne akte (plačilne naloge) in opravljenih razgovorov s predstavniki PU Ljubljana, ki so neposredno sodelovali pri varovanju neorganiziranega shoda, je bilo ugotovljeno, da je PU Ljubljana v smislu vodenja in odločanja v hitrem postopku izvedla naslednje ukrepe:

- Za ugotovljene kršitve neposredno na Prešernovem trgu so policisti skupno identificiranih **13 kršiteljev**. Kršiteljem so bili vročeni plačilni nalogi zaradi prekrška po prvem odstavku 7. člena in prvem odstavku 22. člena ZJRM-1. Prav tako so policisti pri varnostnem pregledu pri enem izmed 13 kršiteljev našli in proti potrdilu zasegli svetilko z vgrajenim električnim paralizatorjem. Zasežen predmet je bil posredovan v nadaljnjo preiskavo. Po pridobljeni forenzični analizi bodo policisti zoper kršitelja uvedli predpisan postopek.
- Policisti so ob 17.40 uri tudi na Igriški ulici 2 v Ljubljani kršitelju izdali plačilni nalog po drugem odstavku 7. člena ZJRM-1.
- Policisti PU Ljubljana naknadno, na podlagi zbiranja obvestil in na podlagi posnetkov policije ter drugih javno dostopnih posnetkov, opravljajo aktivnosti ugotavljanja elementov prekrška v **4 primerih**. Te osebe so namreč prav tako kršile javni red in mir, vendar policisti zoper njih takoj na kraju niso ukrepali, s čemer je bila izkazana prej omenjena neenaka obravnava kršiteljev takoj na kraju.

¹⁶ Policisti so telesno silo uporabili na podlagi 80. člena ZNPPol, saj drugače niso mogli obvladati upiranja oseb. Telesno silo so uporabili v skladu z 81. členom ZNPPol, 40. členom Pravilnika o policijskih pooblastilih in Priročnikom za uporabo fizične sile v policiji. Pri tem so policisti uporabili milejše oblike telesne sile, hujših oblik telesne sile – strokovnih udarcev in metov, pa niso uporabili. Pri uporabi telesne sile telesne poškodbe niso nastale.

¹⁷ Sredstva za vezanje – plastične zatege, so policisti uporabili na podlagi 79. člena ZNPPol, saj je bilo glede na okoliščine mogoče pričakovati, da se bodo osebe (še naprej) upirale, prav tako pa je bila uporaba sredstev za vezanje nujna za varno izvedbo pridržanja. Policisti so sredstva za vezanje uporabili v skladu s tretjim odstavkom 39. člena Pravilnika o policijskih pooblastilih in Priročnikom za uporabo sredstev za vklepanje in vezanje v policiji.

¹⁸ Sredstva za vezanje – plastične zatege, so policisti uporabili na podlagi 79. člena ZNPPol, saj je bilo glede na okoliščine mogoče pričakovati, da se bodo osebe (še naprej) upirale, prav tako pa je bila uporaba sredstev za vezanje nujna za varno izvedbo pridržanja. Policisti so sredstva za vezanje uporabili v skladu s tretjim odstavkom 39. člena Pravilnika o policijskih pooblastilih in Priročnikom za uporabo sredstev za vklepanje in vezanje v policiji.

¹⁹ Policisti so varnostne preglede izvedli na podlagi drugega odstavka 66. člena ZNPPol – izvedba varnostnega pregleda ob odreditvi pridržanja, in v skladu s tretjim odstavkom 51. člena ZNPPol. Ugotavljanje identitete oseb so policisti izvedli na podlagi 4. alineje prvega odstavka 40. člena ZNPPol in v skladu s prvim odstavkom 41. člena istega zakona.

- Dne 28. 6. 2021 sta se na PP Ljubljana center zglasila dva oškodovanca, ki sta na zapisnik podala izjavo, da ju je 25. 6. 2021 po zaključku proslave na Prešernovem trgu v Ljubljani v obraz pljunil moški, ki ga je policija naknadno identificirala in bo zoper njega začela prekrškovni postopek zaradi prekrška po prvem odstavku 7. člena ZJRM-1. Prav tako se je 29. 6. 2021 na PP Ljubljana center zglasila še ena oškodovanka, saj bi jo naj med prerivanjem neznana oseba odrinila tako, da je padla po tleh in z glavo udarila v tla, zaradi česar se določenih trenutkov ne spomni.
- V zgoraj navedenih primerih potekajo intenzivne aktivnosti oziroma predhodni postopek, usmerjen v ugotavljanje konkretne kršitve in identifikacijo kršiteljev. O izvedenih aktivnostih PU Ljubljana sprotno obvešča GPU.

Policisti so pri izdaji omenjenih 13 plačilnih nalogov imeli zakonsko podlago za njihovo izdajo v 57. členu ZP-1. Glede strokovnega ravnanja, pa je glede na zgoraj opisano, bilo ugotovljeno, da je bilo v teh primerih ravnanje policistov nestrokovno, saj bi morali biti plačilni nalogi izdani na podlagi drugega odstavka 57. člena ZP-1 z vsemi predpisanimi sestavinami, in ne prvega odstavka 57. člena ZP-1, ostale nepravilnosti so razvidne iz **obrazca 2-3**.

III. Zaključek in predlogi ukrepov

V strokovnem nadzoru so nadzorniki preverjali organizacijo, načrtovanje, vodenje in nadziranje dela ter gospodarnost, uspešnost in učinkovitost. Poseben poudarek pa je bil podan oceni zakonitosti in strokovnosti uporabe policijskih pooblastil. Nadzorniki so **izstopajoče pomanjkljivosti in nepravilnosti** opisali v **obrazcih 2-1, 2-2 in 2-3**.

Policija je s svojimi ukrepi preprečila hujše in množične kršitve javnega reda in miru. Ukrepe za zagotovitev javnega reda in miru je izvedla zakonito in po načelu sorazmernosti. Policijska pooblastila niso bila prekoračena. Prisilna sredstva niso bila prekomerno uporabljena, saj so policisti uporabili le milejše oblike telesne sile in sredstva za vezanje, pri tem pa niso nastale telesne poškodbe. Pridržane osebe so bile pridržane zakonito. Glede dvoma v nepristranskost so bile ugotovljene nekatere nepravilnosti, saj vsi ukrepi za zagotovitev javnega reda in miru niso bili izvedeni takoj na kraju, temveč nekateri naknadno.

Pri oceni ukrepanja policije na Prešernovem trgu je po mnenju nadzornikov treba upoštevati tudi dejstvo, da je v bližini hkrati potekala tudi osrednja državna slovesnost, za katero je bilo pomembno, da je bila izvedena brez prekinitev.

V nadzoru je bilo tudi ugotovljeno, da Policija ni ukrepala na podlagi poziva [redacted] ampak na podlagi odločitve vodstva varovanja, ki jo je sprejelo 16 sekund pred pozivom.

Komisija na podlagi ugotovitev, pregledanih dokumentov, izvedenih postopkov, opravljenih razgovorov, do sedaj znanih okoliščin in drugih preverjanj, ocenjuje, da so bile naloge opravljene zakonito, vendar v nekaterih segmentih nestrokovno. Rezultat opravljenega dela policije na Prešernovem trgu pa je dosegel zastavljen cilj – vzpostavitev javnega reda in miru.

S ciljem odprave ugotovljenih pomanjkljivosti in boljše organizacije dela nadzorniki predlagajo naslednje:

- *Pristojna strokovna služba v policiji mora policijskim enotam podati pojasnila (usmeritve, priporočila ...) o ustreznem ravnanju; taktiki in metodiki delovanja policistov, v primerih, ko pripadniki ene skupine skušajo motiti, ovirati ali onemogočati izvedbo shoda drugi skupin in zato obstaja nevarnost hujših in množičnih kršitev javnega reda in miru.*

Rok: 1. 8. 2021

- *Direktor mora poročilo s prilogami obravnavati na ožjem kolegiju direktorja PU.*
Rok: 15. 7. 2021
- *Direktor mora zagotoviti, da se bodo upoštevali ukrepi in priporočila, ki izhajajo iz obrazca 2.*
Rok: Takoj
- *Direktor mora izdelati načrt realizacije ukrepov za odpravo ugotovljenih pomanjkljivosti, ki izhaja iz obrazca 2 in poročila, ter ga posredovati SGDP GPU.*
Rok: 1. 8. 2021
- *Direktor mora izdelati poročilo o realizaciji odrejenih ukrepov in ga posredovati SGDP GPU.*
Rok: 1. 9. 2021

S spoštovanjem,

vodja nadzora:
Marko Podlesnik

član:
mag. Senad Jušić

član:
Vlado Ilić

član:
mag. Boris Rojs

član:
Roman Lazar

Soglašam s poročilom in priporočili:

Dr. Anton Olaj
generalni direktor policije

